

**«Солтүстік Қазақстан облысы Айыртау ауданы мәслихатының аппараты»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің қызметіндегі сыбайлас жемқорлық
тәуекелдерін анықтау бойынша ішкі талдау қорытындылары бойынша
талдамалық анықтама**

2026 жылғы 18 қыркүйек

Саумалкөл а.

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабының 5-тармағын, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын (бұдан әрі-үлгілік қағидалар) басшылыққа ала отырып, сондай-ақ, Солтүстік Қазақстан облысы Айыртау аудандық мәслихаты төрағасының 2026 жылғы 8 қыркүйектегі № 51 «Солтүстік Қазақстан облысы Айыртау аудандық мәслихатының аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы өкіміне сәйкес бекітілген құрамда, 2026 жылғы 14 қыркүйек пен 18 қыркүйек аралығында коммуналдық құрамда жұмыс тобы «Солтүстік Қазақстан облысы Айыртау ауданы мәслихатының аппараты» мемлекеттік мекемесіне (бұдан әрі – Мәслихат аппараты) 2025 жылғы 2 желтоқсанан 2026 жылғы 1 қыркүйекке дейінгі кезеңде мәслихат аппаратының қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау (бұдан әрі - ішкі талдау) жүргізілді.

Үлгілік қағидалардың 11-тармағына сәйкес аппарат қызметінің сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау мынадай бағыттар бойынша жүргізілді:

- 1) талдау объектісінің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- 2) талдау объектісінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Үлгілік қағидалардың 13-тармағына сәйкес ұйымдастыру-басқару қызметі деп мәселелер түсініледі:

- 1) персоналды басқару, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне шалдыққан лауазымдарды айқындау;
- 2) мүдделер қақтығысын реттеу;
- 3) мемлекеттік қызметтер көрсету;
- 4) рұқсат беру функцияларын іске асыру;
- 5) бақылау-тексеру функцияларын іске асыру;
- 6) бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу;
- 7) мемлекеттік сатып алуларды жүзеге асыру;
- 8) бюджеттік жоспарлау;
- 9) ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтен туындайтын өзге де мәселелер.

1. Бірінші бағыт бойынша: - мәслихат аппаратының қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілерде және құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Мәслихат аппаратының қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерді және жоғарыда көрсетілген критерийлер бойынша ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметті зерделеу барысында ішкі талдау мыналарды көрсетті.

Мәслихат аппараты өз қызметінде басшылыққа алады:

Қазақстан Республикасының Конституциясымен;

«Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» 1995 жылғы 28 қыркүйектегі Қазақстан Республикасының Конституциялық заңымен;

«Мәслихаттың үлгілік регламентін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 3 желтоқсандағы Жарлығымен;

«Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» 2001 жылғы 23 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңымен;

«Құқықтық актілер туралы» 2016 жылғы 6 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңымен;

«Мемлекеттік мүлік туралы» 2011 жылғы 1 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңымен.

Бұдан басқа, мәслихат аппараты мемлекеттік қызметшілерінің қызметі «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы»; «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының заңдарымен және басқа да нормативтік құқықтық актілермен регламенттеледі.

Мәслихат аппаратының қызметіне қатысты нормативтік құқықтық актілерді және Қазақстан Республикасының жоғарыда көрсетілген заңнамалық актілерін қолдану кезінде аппарат функцияларын іске асыру жөніндегі жұмыс барысында сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

2. Екінші бағыт бойынша - мәслихат аппаратының ұйымдастыру-басқару қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

1) персоналды басқару және кадрлардың ауысуы мәселесі бойынша:

Мәслихат аппаратының мемлекеттік қызметшілерінің штат саны 5 адамды құрайды.

«Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» 2001 жылғы 23 қаңтардағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес аппараттың құрылымы Солтүстік Қазақстан облысы Айыртау аудандық мәслихатының сессиясында бекітіледі.

Мәслихат аппаратының құрылымына: аппарат басшысы және 4 бас маман кіреді.

Қазіргі уақытта мәслихат аппараты мемлекеттік қызметшілерінің нақты саны бекітілген штат санына сәйкес келеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарын орындау үшін қаржылық бақылау шараларын жүзеге асыру мақсатында мәслихат

аппаратының барлық мемлекеттік әкімшілік қызметшілері сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер қабылдады, сондай-ақ қызметшілер мен олардың жұбайлары 2025 жылғы мемлекеттік кірістер органдарына декларацияларды уақтылы ұсынды.

Мәслихат аппаратында: мүдделер қақтығысы; жақын туыстарының, жұбайлары мен жекжаттарының бірлескен қызметі (жұмысы); лауазымды адамдар үшін Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер мен тыйымдарды бұзу фактілері жоқ.

Сонымен қатар, мәслихат аппаратында коммерциялық ұйымдардың құрылтайшылары болып табылатын, сондай-ақ осы ұйымдардың басқару органдарының құрамына кіретін мемлекеттік қызметшілер жоқ.

Жоғарыда көрсетілген кезеңде мемлекеттік қызметшілерді мемлекеттік қызметке нұқсан келтіретін және беделін түсіретін әкімшілік құқық бұзушылықтар үшін әкімшілік жауаптылыққа тарту фактілері жоқ.

Мәслихат аппаратының қызметкерлері тарапынан сыбайлас жемқорлық қылмыстар мен құқық бұзушылықтар жасау фактілері де жоқ.

Көрсетілген кезеңде IV санаттағы қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін салық декларациясын тапсырғаны және төлегені үшін көрсетілген тәртіптік теріс қылық жасағаны үшін «Солтүстік Қазақстан облысы Айыртау ауданы мәслихатының аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің аппарат басшысы Марат Зекентайұлы Әйтімбетовке ескерту түрінде тәртіптік жаза қолданылды.

2) мүдделер қақтығысын реттеу мәселесі бойынша:

Талданған кезеңде аппарат қызметкерлері арасында мүдделер қақтығысы жоқ.

3) мемлекеттік қызметтер көрсету мәселесі бойынша:

Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және Ережеге сәйкес мәслихат аппараты мемлекеттік қызмет көрсетпейді.

4) рұқсат беру функцияларын іске асыру мәселесі бойынша:

Мәслихат аппаратының лицензиялар мен рұқсат беру сипатындағы басқа да құжаттарды беру құзыреті жоқ.

5) бақылау функцияларын іске асыру мәселесі бойынша:

Мәслихат аппаратына Қазақстан Республикасының ережесі мен қолданыстағы заңнамасына сәйкес бақылау және қадағалау функциялары берілмеген.

6) бақылау-қадағалау органдарында жүргізілген тексерулер

Талданып отырған кезеңде бақылау-қадағалау органдары мәслихат аппаратында тексерулер жүргізген жоқ.

7) жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау практикасы:

Келіп түскен өтініштер әртүрлі сипатта болады, бұл ретте олар заңнамаға сәйкес не мәселені түсіндіру және оң шешу жолымен қаралады және шешіледі.

Барлық өтініштер белгіленген тәртіппен, оның ішінде еОtinish ақпараттық-талдау жүйесінде тіркелген).

Жоғарыда айтылғандардың негізінде жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыру, оның ішінде жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау бойынша тиісті жұмысты ұйымдастыру және жүзеге асыру мәселелері мәслихат аппараты басшылығының тұрақты бақылауында екенін атап өткен жөн.

Мәселен, тұрақты негізде сайтта, стендте және ауданның ресми БАҚ-та: Айыртау аудандық мәслихатының төрағасының жеке мәселелері бойынша азаматтарды қабылдау кестесі; депутаттардың азаматтарды қабылдау кестесі туралы ақпарат; сенім телефоны туралы хабарландыру орналастырылады.

Стендте жалпыға қолжетімді жерде «Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің Әдеп кодексі» ақпараттық стенд орналастырылған.

Осы талдау барысында мәслихат аппаратының ұйымдастыру-басқару қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Қорытынды: Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері бойынша жоғарыда айтылғандардың негізінде ұйымдастыру-басқару қызметі және мәслихат аппаратының өз функцияларын іске асыруы кезінде нормативтік құқықтық актілерді қолдану негізінде жұмыс тобы мәслихат аппаратының қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ деген қорытындыға келді.

Жұмыс тобы:

Аппарат басшысы

М. Әйтімбетов

Құқықтық мәселелер
бойынша бас маман

Ә. Рүстемова

Таныстырылды:

Аудандық мәслихат төрағасы

Г. Әбілқайырова